

GREPEN UIT DE ARCHIEVEN

Een geval van dieverij

Luitenant David du Tour logeerde op een woensdag in mei van het jaar 1618 bij een predikant in Leiden, toen hij 's nachts rond de klok van één uur werd gewekt door een geluid. *Nach geheel slaaperich wesende* vroeg hij wie daar was. Niemand gaf antwoord, maar de luitenant hoorde wel gerammel, net alsof een kist of een raam werd gesloten. Hij keerde zich op zijn zij om beter te kunnen luisteren en toen hij opnieuw iets hoorde rammelen, dit keer op de binnenplaats, sprong hij uit bed, zocht tevergeefs naar zijn rapier en snelde in zijn hemd naar buiten! Op de binnenplaats was niemand meer te bekennen, maar de luitenant vond er wel zijn rode wambuis, een broek, groene en zwarte hozen en een gekleurde *nachttabbert* en hij zag wel zes of zeven ladders tegen de muren staan. Het was duidelijk dat er dieven aan 't werk waren geweest! Du Tour spoorde in de buurt van het huis nog zijn hoed en de mantel van de predikant op, maar verschillende eigendommen waren verdwenen. Hij liet het er echter niet bij zitten en probeerde in de stad informaties in te winnen. Bij de poort waarvandaan de wagens naar Utrecht vertrokken, sprak hij vrijdags met een waardin. Deze wist hem te vertellen dat 's morgens tussen 6 en 7 uur een verdacht groepje personen voor haar herberg twee vanen (= 8 liter) bier had opgedronken. Onder het gezelschap was een lange vrouw die, toen zij wilde afrekenen, een *knoppeldouccken* vol goud tevoorschijn haalde. Een van haar metgezellen fluisterde haar snel toe, dat zij het goud weg moest stoppen. Tenslotte was het gezelschap met een wagen naar Utrecht vertrokken, zo vertelde de waardin. Du Tour aarzelde niet en zette de achtervolging in. Hij arriveerde zelfs eerder in Utrecht dan de verdachten, die niets vermoedend de voerman verscheidene keren bij herbergen in Bodegraven, Woerden en De Meern lieten stoppen.

De dienstmaagd van een van de herbergen wist zich later te herinneren, dat het gezelschap had gelachen en gezongen en erg *lustich* was geweest. Aan de feestvreugde kwam abrupt een eind, toen de wagen bij de Utrechtse Catharijnepoort werd aangehouden door luitenant Du Tour en een paar van zijn soldaten! Twee mannen sprongen van de wagen af en namen de benen, maar zij konden bij het Lijnpad worden overmeesterd. De bende, bestaande uit vier mannen en drie vrouwen, in de leeftijd variërend van 17 tot 60 jaar, werd naar de woning van de beul aan de Steenweg gebracht en later in het huis Hasenberch (op de plaats van het tegenwoordige stadhuis) achter slot en grendel gezet.

Er werd een aanzienlijke lijst opgesteld van de gestolen goederen die in de wagen waren aangetroffen; een kleine greep uit de buit: zes neusdoeken, een lin-

nen slaapmuts, een oud laken, een zilveren kettinkje, diverse muntstukken, een gebloemd lijfje, zes beffen en een paar gebreide kousen. Op 11 juni werden de dieven veroordeeld tot eeuwige verbanning uit de stad Utrecht en omgeving. *J. van der Meulen*

Bronnen: criminele sententies en criminele stukken, 1618 (Stadsarch. II nrs. 2236 en 2244).

Met toestemming van de redactie overgenomen uit „De Spuikoker“.

CONTRIBUTIE 1979

Gelijktijdig met het maandblad over januari is aan alle leden onzer vereniging een acceptgirokaart voor de contributie voor het jaar 1979 toegezonden. De leden, die deze girokaart nog niet hebben ingevuld en teruggezonden, wordt verzocht dit nu spoedig te doen. Wilt u tevens op de girokaart uw naam en adres vermelden!

De contributie voor 1979 is vastgesteld op f 37,50 per lid (voor leden ouder dan 65 jaar f 32,- en voor leden jonger dan 26 jaar f 21,50).

J. F. J. Hoeting
penningmeester

MAANDBLAD

oud·utrecht

52e jaargang - nummer 4 - april 1979

Voorzitter:

A. H. R. Hoogezand, Zandpad 87, Breukelen, tel. (03462) 2362.

Secretaris:

D. P. Snoep, p/a Centraal Museum, Agnietenstraat 1 Utrecht, tel. (030) 315541.

Penningmeester:

J. F. J. Hoeting, Tempellaan 3, De Bilt, tel. (030) 760645, girorekening 575520.

Administratie:

mevr. M. Uittenbogaard-van Terwisga, Titus Brandsmalaan 17, Vleuten, tel. (03407) 1986.

Redactie:

G. J. Röhrner, p/a Alexander Numankade 199, 3572 KW Utrecht, tel. (030) 711814.

C. H. Staal, Zuilenstraat 3 bis, Utrecht, tel. (030) 315328.

A. H. M. van Schaik, Turkooislaan 124, Utrecht, tel. (030) 887532.

E. de Jong, Kromme Nieuwe Gracht 45, Utrecht.